

Tadej Kralj

OŠ narodnega heroja Rajka Hrastnik
 tadej88.kralj@gmail.com

Slovensko-angleški jezikovni stik v slovenski skupnosti v Torontu: predstavitev zbirke prevzetih angleških sposojenk iz *Hendi angleško-slovenskega slovarčka za priseljence in viziterje iz olt katri*

Predstavniki prve generacije slovenske skupnosti v Torontu so kljub močni integraciji v širšo kanadsko kulturo čutili močno pripadnost slovenstvu. Jezikovni stik med slovenščino kot njihovim maternim jezikom in angleščino kot njihovim jezikom okolja je vplival na rabo slovenščine, ki je imela v novem okolju kot jezik skupnosti funkcijo povezovanja v obujanju šeg izvornih krajev. V govorjenem kodu so se pojavile angleške sposojenke, ki so jih slovnično prilikovali slovenskemu jeziku. Te so se v Župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo med uporabniki tako uveljavile, da je v 70. letih 20. stoletja nastala zbirka angleško-slovenskih besed. Namen prispevka je opisati okoliščine nastanka sposojenk in predstaviti nabor besed, ki so se pojavljale v skupnosti.

Ključne besede: kanadski Slovenci, slovenščina, angleške sposojenke, jezik skupnosti

Slovene-English Language Contact in the Toronto Slovenian Community: the Presentation of a Collection of Adapted English Loanwords from *Hendi angleško-slovenskega slovarčka za priseljence in viziterje iz olt katri* (Handy English-Slovenian Dictionary for Immigrants and Visitors from Old Country)

Members of the first generation of the Slovenian community in Toronto, despite their deep integration into broader Canadian culture, maintained a strong sense of Slovenian identity. The contact between Slovenian, their mother tongue, and English, the language of their new environment, influenced their use of Slovenian, which in this context served as a community language that fostered cultural continuity and the revival of traditions from their homeland. English loanwords emerged, often morphologically adapted to Slovenian grammar, emerged in their spoken discourse. Some of these words became so common among members of the Church of the Immaculate Conception with the Miraculous Medal that, in the 1970s, a collection of English-Slovenian words was compiled. The aim of this article is to describe the circumstances surrounding the emergence of loanwords and to present a set of words that were used within the community.

Keywords: Canadian Slovenes, Slovenian language, English loanwords, community language

1 Uvod

Slovenska skupnost v Torontu je nastala z množičnim priseljevanjem v Kanado šele po drugi svetovni vojni. Večina povojnih priseljencev se je v prvih povojnih letih usmerila v mesta na jugu Ontaria. V slovenski pesmi in kulturi, v slovenskih navadah in tradicijah, v poskočnih slovenskih melodijah so našli uteho za svoje težko življenje, razočaranja v novi domovini in zdravilo za svoje domotožje (Kocjančič 1998: 151). Ti so ob priselitvi v novo okolje čutili močno pripadnost slovenstvu. Kulturna dejavnost jih je pritegnila do te mere, da se jih je veliko odločilo za selitev v Toronto. Slovence v Torontu je začel povezovati župnik dr. Jakob Kolarič – tako so se začeli družiti in se kulturno udeleževati. Na pobudo pevovodje Ignaca Križmana so v Torontu v petdesetih letih priredili koncert, peti pa so se učili po slovenski pesmarici z notami, ki jo je Križman pozneje poslal tudi Slovencem v Ottawi (Muhic 2017).

Povojni priseljenci so bili zaslužni za združevanje Slovencev in ustanovitev slovenske skupnosti. Prvi člani, ki so v petdesetih letih 20. stoletja s samoprисpevki¹ ustanovili organizirano slovensko skupnost, so izviralni pretežno iz ruralnega slovenskega okolja. Vera je predstavljala močno združevalno moč in trdno osnovo za ustanovitev trajne slovenske skupnosti v Torontu, kjer je bila leta 1954 na Ulici Manning zgrajena prva slovenska cerkev v Kanadi Marije Pomagaj.² Zaradi selitve Slovencev iz centra v predmestja Toronta se je pojavila potreba po gradnji nove slovenske cerkve in tako je bila leta 1961 ustanovljena cerkev Brezmadežne s čudodelno svetinjo³ v Etobicoku. Zaradi novoustanovljene cerkve so se mnogi Slovenci preselili v predel predmestja Toronta. Medtem ko je kulturno in družbeno življenje pri Župniji Marije

¹ Uradno listino o ustanovitvi Župnije Marije Pomagaj (Our Lady Help of Christians) je torontski nadškof, kardinal McGuigan, izdal 10. februarja 1953. Po besedah Zrneca so cerkev Marije Pomagaj gradila slovenska srca, slovenski žulji in darovi. Prispevali so izključno le Slovenci, ne le iz Toronta, ampak iz različnih krajev Kanade in ZDA, zlasti iz Clevelanda. Zato je prva slovenska cerkev v Kanadi resnično cerkev Slovencev, pričevanje njihove vere in ljubezni do Boga in Matere Božje. Postala je simbol narodnega ponosa in vidno znamenje slovenske pričujočnosti v Kanadi. Kardinal McGuigan je dal slovenskima dušnima pastirjema in vsem rojakom priznanje z najvišjo pohvalo.

² V centru Toronta na nekoliko širšem območju Župnije Marije Pomagaj, ki je danes v zatonu, sta Slovenski dom in Slovenska trgovina Slovenija Meat Delicatessen. Župnija Marije Pomagaj (Smodish - Nesich 2017) je imela 1300 fارانov in je štela skupaj 700 družin.

³ Župnijo Brezmadežne s čudodelno svetinjo (Our Lady of the Miraculous Medal Church) je 1. septembra 1960 ustanovil torontski nadškof, kardinal McGuigan. Gradnja nove cerkve se je začela v začetku novembra 1960, z uradnim blagoslovom 28. maja 1961 pa je bila izročena bogoslužnim srečanjem. Pred tem so vsi Slovenci s tega področja pripadali Župniji Marije Pomagaj, a so zelo zavzeto pomagali pri oblikovanju novega slovenskega pastoralnega središča. Ob cerkvi so bili postavljeni še župnišče in prostori za skupnost lazaristov, kjer je od tedaj uradni sedež vodstva slovenskih lazaristov v Kanadi.

Pomagaj začelo postopno upadati, je Župnija Brezmadežne⁴ s svojo veliko društveno dvorano in večjimi prostori za slovensko šolo postala vse bolj aktiven slovenski center, okoli katerega je začela rasti tudi slovenska ekonomska struktura, kot so razne slovenske pisarne, trgovine, agencije, tovarne in obrtne delavnice (Kocjančič 1998: 152–155).

Proces integracije prvih naseljencev v širšo družbeno skupnost je bil zahteven, saj so se morali naučiti angleščine, da so si lahko z uspešnim vključevanjem v širšo družbeno skupnost države gostiteljice zagotovili službe v angleško govorečem Ontariu. Pri teh predstavnikih je bilo med rabo slovenščine opaziti jezikovno stikanje z angleščino oz. mešanje jezikovnih kodov s sposojanjem. Povsem zavestno so angleško besedo oblikoslovno prilagodili slovenščini in jo uporabljali v vsakdanjih neuradnih govornih položajih v skupnosti. Raba določenih besed se je sčasoma tako uveljavila, da je v Župniji Brezmadežne s čudodelno svetinjo nastal slovarček besed z naslovom *Hendi angleško-slovenski slovarček za priseljence in viziterje iz olt katri (Priročni angleško-slovenski slovarček za priseljence in obiskovalce iz stare države)*. Prvič sem bil o slovarčku besed seznanjen med terenskim raziskovanjem leta 2018, ko ga je kaplan Leopold Valant omenil v raziskovalnem intervjuju in mi ga poslal leta 2023 po elektronski pošti.

V nadaljevanju razprave omenjeni priročnik pojmem kot zbirko besed, saj ne gre za pravi slovar. Stanonik (2015: 711) v razpravi o ljubiteljskih slovarjih sklene misel, da avtorji seznam besed z razlagami brez zadrege imenujejo slovarji, ki nastajajo pod vplivom čustvenih vzgibov, povezanimi z narodnostno pripadnostjo.

2 Jezikovno stikanje v multikulturnem okolju

Cilj multikulturalizma je bil doseči enotnost naroda; to so implementirali v posamezne etnične skupnosti različnega etničnega in rasnega izvora (Wilson 1993: 653). Kanada je leta 1968 na državni ravni sprejela uradno dvojezičnost, temu pa je leta 1971 sledila multikulturna zakonodaja. Multikulturna politika je nastala kot posledica delovanja Kraljeve komisije za bilingvizem in bikulturizem (ang. Royal Commission on Bilingualism and Biculturalism). Ta je leta 1969 uradno določila enakopravnost dveh ustanovnih narodov, tj. Angležev in Francozov. Različne etnične skupnosti, zlasti ukrajinska

⁴ Slovenska društva in ustanove so še danes zgoščeni predvsem na območju Župnije Brezmadežne s čudodelno svetinjo, kjer živi še nekaj družin kanadskih Slovencev, in sicer so to: Vseslovenski kulturni odbor, Kanadsko-slovenski kongres, Radio Glas kanadskih Slovencev, Glasilo kanadskih Slovencev, Slovenska šola Brezmadežne s čudodelno svetinjo, slovenska banka Moya Financial, slovenska trgovina Family Meat's itd. Župnija Brezmadežne s čudodelno svetinjo (Smoldish - Nesich 2017) je imela okoli 1600 družin in je ena največjih in najbolj živih župnij v Severni Ameriki.

in nemška, so bile zaradi uvedbe bikulturalizma takrat prikrajšane (Jedwab 2014: 251). Jezik je temeljni element posameznikove identitete. Priseljenci so se v multikulturno okolje želeli integrirati tako, da so sprejeli kulturo in jezik države gostiteljice, hkrati pa so se zavzemali za ohranitev elementov izvirne identitete, del katere je tudi jezik, ki je opravljal pomembno vlogo pri identificiranju z elementi etnične identitete (Šabec, Koletnik 2017: 220).

Šabec (2021: 41) v razpravi o jezikovni situaciji slovenščine v severnoameriškem prostoru ugotavlja specifičnost razvoja slovenščine v jezikovnem stiku s pragmatično dominantno angleščino.⁵ Posledica jezikovnega stika z angleščino se kaže v dveh pojavnih oblikah dvojezičnega diskurza, tj. sposojanje (ang. borrowing) in kodno preklapljanje (ang. code switching).

V prispevku bom natančneje opredelil sposojanje, ki je ključen za pojav, zaradi katerega je nastala zbirka besed v Župniji Brezmadežne. Šabec (1999: 35) je sposojanje običajno zasledila pri pripadnikih prve slovenske (zlasti predvojne) generacije priseljencev,⁶ redkeje pa tudi pri drugih predstavnikih povojne generacije. Razlika med predvojno in povojno generacijo je bila v tem, da se pri predvojni sposojanje pojavlja med sporazumevanjem, pri katerem gre za priložnostno vnašanje sposojenk v sicer enojezični diskurz, medtem ko pri povojnih predstavnikih opazamo tudi t. i. kodno preklapljanje.⁷ Pri predvojnih predstavnikih je bila raven znanja angleščine na nizki jezikovni stopnji ali pa angleško niso govorili. Sposojanje jim je sčasoma omogočalo zapolnitev leksikalnih vrzeli, ki so bile posledica spremembe življenjskega sloga in novega okolja. Hkrati so bile sposojenke tudi besede, ki so jih v skupnosti pogosteje uporabljali v vsakdanjem predstavnem svetu države gostiteljice. Sposojanje torej pomeni prevzemanje besedne osnove iz tujejezičnega prevladujočega (v tem primeru angleškega) sistema v slovenski jezikovni kod z dodajanjem slovenskih obrazil oz. končnic.

Appel in Muysken (2005: 174) pri jezikovni zakonitosti paradigmatskih in sintagmatskih odnosov⁸ ugotavljata, da se sposojanje pojavlja pri tistih jezikovnih elementih, ki so manj ključni za tvorjenje in prekinjanje slovnične strukture jezika v povedi.

⁵ Čeprav je v Kanadi poleg angleščine uradni jezik tudi francoščina, ima angleščina v provinci Ontario status večinskega uradnega jezika.

⁶ Prvi priseljenci si niso nikoli zares integrirali v večinsko ameriško družbo, ampak so namesto tega živeli v etničnih skupnostih, v katerih so se lahko poistovetili z izvorno identiteto in uporabljali svoje domače narečje domačih krajev (Šabec 2006: 705).

⁷ Kodno preklapljanje je raba govorceve individualne različice jezika v obeh jezikih v istem govornem dejanju (Šabec 2021: 46).

⁸ Pri paradigmatski koherenci gre za upoštevanje kategorialnih lastnosti besednih vrst, pri sintagmatski koherenci pa za organiziranost povedi na skladenjski ravni (Appel, Muysken 2005: 174).

Angleščina in slovenščina sta tipološko dva različna jezika; slovenščina je izrazito pregebni jezik z zapleteno oblikoslovno in skladenjsko strukturo, medtem ko angleščina pregebnosti skoraj ne pozna. Izposojanje v angleško-slovenskem jezikovnem stiku je zaslediti na leksikalni ravni pri polnopomenskih besednih vrstah, kot so samostalniki, glagoli in pridevniki. Pri samostalnikih je mogoče prepoznati slovnična obrazila, v katerih je opaziti kategorialne lastnosti spola, števila in sklona. Pri rabi glagola je opaziti oblikoslovne prvine osebnih in neosebnih glagolskih oblikah. Slovnična oblika pridevnika se najpogosteje pojavlja v vlogi deležnika. Sposojenke so torej oblikoslovno in glasoslovno⁹ prilagojene slovenščini. Med njihovo rabo so vključene v modificirano različico slovenščine kot jezika skupnosti (Šabec 2021: 44).

2.1 Jezikovna situacija v slovenski skupnosti v Torontu

Šabec (1999: 34) ugotavlja, da je slovenska skupnost v Torontu po generacijski pripadnosti manj raznolika kot skupnost v Clevelandu, pri kateri govorimo o generaciji, ki se je priseljevala že pred drugo svetovno vojno. V Torontu se je velika večina prvih Slovencev naseljevala po drugi svetovni vojni. Ti so v novem okolju uporabljali tako knjižno slovenščino kot narečje in se z integriranjem v kanadsko družbo naučili angleščine. Pri njihovih otrocih je opaziti izgubljanje jezikovne zmožnosti v slovenščini, čeprav je bila zanje slovenščina materni jezik.

Kralj (2021: 8) obravnava slovenščino v slovenski skupnosti v Torontu kot dediščinski jezik, ki opravlja dvojno funkcijo: služi za sporazumevanje med predstavniki skupnosti, hkrati pa njeni člani z rabo jezika izražajo pripadnost skupnosti, npr. na kulturnih prireditvah. Predstavniki povojne generacije uporabljajo slovenščino kot dediščinski jezik tako v vsakdanjih govornih položajih v družinskem okolju kot tudi na kulturnih prireditvah v okviru skupnosti. So hkrati govorci različnih narečij in knjižnega jezika, znanje katerih so prinesli s seboj iz svojega primarnega okolja. K ohranitvi narečij v novem okolju je prispevalo institucionalizirano delovanje skupnosti. Predstavniki z istih slovenskih območij so ustanavljali društva, ki so jih povezovala z domačim narečjem in šegami izvirnega kraja. Ob ustanavljanju slovenske skupnosti v drugi polovici 20. stoletja so vsi njeni predstavniki govorili slovensko, saj je bil osrednji namen slovenske skupnosti združevanje slovenskih priseljencev ter ohranjanje slovenske kulture. Skupnost je nudila svojim predstavnikom tudi razvedrilno dejavnost. V 70. in 80. letih so se v ustanovah slovenske skupnosti, in sicer v cerkvi, na piknikih, na veseljah in na plesih, vsi sporazumevali v slovenščini. Institucionalno delovanje v ustanovah slovenske skupnosti še vedno večinoma poteka po principu prostovolj-

⁹ Šabec (2021: 42) ugotavlja, da so pri sposojenkah opazne fonološke varietete, ki izhajajo iz različne pravorečne zmožnosti v angleščini med pripadniki skupnosti. To se odraža v izgovorjavi krajevnega imena *Cleveland* (Kleveland, Klevelant, Klivelant, Klivlant, Klivlent).

nega dela. Izbira jezika je odvisna od jezikovnih znanj in spretnosti posameznikov, ki opravljajo funkcije znotraj skupnosti. Tako za formalno kot za neformalno raven rabe slovenščine velja, da se ta ohranja bolj v govornem kot v pisni obliki. Predstavniki prve generacije rabijo tako narečno kot knjižno zvrst jezika, a slovenščine v slovenski skupnosti v formalnih govornih položajih pogosto ne uporabljajo zaradi mlajših predstavnikov skupnosti, ki je ne govorijo. Predstavniki društev, v katerih se združujejo predstavniki, ki prihajajo iz določene slovenske pokrajine/regije, npr. iz Prekmurja, Primorske, Bele krajine, ohranjajo narečje, ki so ga govorili ob priselitvi v Kanado. Četudi so nekateri predstavniki zavestno prevzemali besede iz angleščine in jih prilagajali slovenskemu govornemu kodu, so nosilci slovenske skupnosti, ki aktivno prispevajo h kulturni in jezikovni vitalnosti skupnosti, izrazito proti vsakršnemu prevzemanju.

Kralj (2024: 257) pri nekaterih predstavnikih skupnosti opaža jezikovno izoliranost. Jezik v skupnosti (tako narečje v družinskem okolju kot tudi jezik širše v skupnosti) je ostal nespremenjen od časa njihove priselitve. Sorodniki in prijatelji informantov njihov jezik dojemajo kot zastarel, kar velja tako za knjižni jezik kot za narečje. Informanti se trudijo ohraniti različico jezika, ki so se je naučili na Slovenskem ob izseljevanju v drugi polovici 20. stoletja. Menijo namreč, da z nego jezika brez pretiranega prevzemanja izkazujejo večjo narodnostno pripadnost. V slovenski skupnosti so nekateri predstavniki povojne generacije kmalu po prihodu v Kanado tvorili nove besede, ki so bile v osnovi angleške, a so jih slovnično prilagajali slovenskemu jeziku. Predstavnikom, ki so se priseljevali in vključevali v slovensko skupnost kasneje, takšni rabi slovenščine niso bili naklonjeni, saj so se zavzemali za »čist«¹ jezik, v katerem naj ne bi bilo sledi prevzemanja zlasti iz angleščine.

3 Metodologija

V razpravi opisujem okoliščine nastanka sposojenk v slovenski skupnosti v Torontu z analizo podatkov, ki sem jih pridobil v intervjujih desetih anonimnih predstavnikov skupnosti julija 2025. Sedem predstavnikov se je priselilo v Toronto v 50. letih 20. stoletja. Ti so se sprva zaposlili v tovarnah, nato pa so ustanovili svoja podjetja. Trije predstavniki so se rodili v Kanadi. Vsem predstavnikom je skupno, da so aktivno delovali v slovenski skupnosti in se zavzemali za ohranjanje slovenščine v skupnosti. V raziskovalnem intervjuju so odgovarjali na vprašanja, zakaj so nekateri predstavniki med pogovorom v slovenščini vključevali angleške besede ter kdo so bili predstavniki, ki so uporabljali sposojenke iz angleščine.

Pri obravnavi zbirke besed v *Hendi angleško-slovenskem slovarčku za priseljence in viziterje iz olt katri* gre za ljubiteljsko in humorno gradivo, katerega razlage ne sledijo leksikografski metodologiji. Citirane besede z razlagami so zato interpretirane kot sociolingvistični pokazatelj odnosa skupnosti do jezika in ne kot formalni slovarski zapis. V besedoslovni analizi sposojenke razvrščam po besednih vrstah, pri čemer ugotavljam njihovo oblikoslovno prilagajanje slovenskemu jeziku.

4 O prevzemanju besed

Med terenskim raziskovanjem sem opravil intervjuje s predstavniki, ki so večino svojega življenja aktivno vpeti v dogajanje v skupnosti. Pripovedovali so, da se je pojav izposojanja besed iz angleščine začel s predstavniki delavskega razreda, ki so se ob priseljevanju v novo okolje po drugi svetovni vojni postopoma naučili angleščine in ko so jezik že znali za vsakdanje sporazumevalne namene, so tudi med sporazumevanjem v slovenščini začeli uporabljati posamezne angleške besede, ki so jih oblikoslovno prilagajali slovenskemu jeziku.

Predstavnica iz Missisauge je prišla živeti v Kanado v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. V skupnosti je srečala manj izobražene Slovence, ki so bili rojeni v Kanadi. Ti so zelo redko obiskovali Slovenijo in o njej so vedeli le toliko, kolikor so jim pripovedovali njihovi starši. Veliko je bilo takih, ki so imeli s Slovenijo zelo slabe izkušnje in te so prenesli na svoje otroke. Od teh ljudi je poslušala določene očitke, ki so jo motili. Ko jih je slišala govoriti po slovensko, ji je bilo neprijetno, saj so prevzemali besede iz angleščine ter jih namerno preoblikovali tako, da so bile slišati slovensko. Predstavnica našteje nekaj primerov: *šopati* – nakupovati, *nursa* – medicinska sestra, *bega* – vrečka za nakupovanje, *kara* – avto, *keš* – denar itd. Pravi, da je bilo takih besed ogromno in da so se njeni sorodniki iz Slovenije norčevali iz izposojenih besed, ki so jih uporabljali v skupnosti.

Predstavnik z vikendom v Slovenskem letovišču je imel 84-letnega soseda, ki je bil star devetnajst let, ko se je priselil v Kanado. Med sporazumevanjem je rabil izposojene angleške besede, ki so prilagojene slovenščini: dimniku pravi *čimnik*, reče, da bodo šli v petek mogoče na *katič*, to je vikend. Danes je *trstek* ali četrtek. Pravi, da je šel s *karo* nekam in da je imel *fladtajer*, torej je šel z avtom in se mu je izpraznila guma. Dlje kot si tukaj, nevedoma¹⁰ pridejo v podzavest takšne besede.

¹⁰ Kralj (2024: 254) jezikovno izoliranost slovenščine utemeljuje z rabo posameznih besed, ki so v današnji vsakdanji rabi slovenščine redkeje ali pa so v *Slovarju slovenskega knjižnega jezika* (SSKJ 2014) označene s kvalifikatorjem zastarelo. Tudi rabljeni prislov nevedoma je označen starinsko: nevedoma priisl. (ĕ) star. *nevede*: nevedoma napraviti napako.

Predstavniki menijo, da pojav rabe sposojenk med sporazumevanjem v slovenščini lahko razumemo na več načinov. Prvi je ta, da so ob priseljevanju ljudje zavestno uporabili določene angleške besede, saj so želeli s tem pokazati, da so se v novo angleško govorico okolje že uspešno integrirali. Drugi je, da so že po nekaj letih življenja v novem okolju določene slovenske besede pozabili in so jih nadomestili z angleškimi ustreznici (npr. ang. teenager 'najstnik'). Eden od predstavnikov je povedal, da je bilo nekatere besede težje prevesti v slovenščino in vsak v skupnosti je razumel uporabljeno besedo v angleščini. Veliko Slovencev tukaj ne bi vedelo za besedo *puran*, ker ga na Slovenskem niso tako pogosto pripravljali kot v Kanadi, zato so uporabljali angleško ustreznico *turki* (ang. turkey 'puran'). Drugi predstavniki so opazili, da je bil namen rabe sposojenk humoren. Eden od predstavnikov je povedal, da je bila raba sposojenk do določene mere zabavna zlasti med predstavniki, ki so se priselili v 50. letih 20. stoletja, a na današnjo situacijo takšno sposojanje učinkuje kot norčevanje, ker slovenščina v skupnosti izginja. Ekonomski priseljenci, ki so se priseljevali kasneje, in predstavniki, ki so se vselej trudili za ohranjanje jezika v skupnosti z aktivnim vključevanjem v skupnost, rabe takih besed niso sprejemali. Predstavniki so povedali, da se je njegovim staršem zdela raba takih besed nesmiselna in da je jezik z rabo sposojenk vulgaren.

5 Zbirka besed iz *Hendi angleško–slovenski slovarčka za priseljence in viziterje iz olt katri*

Predstavniki Župnije Brezmadežna s čudodelno svetinjo je pripovedoval o domačinu iz župnije, ki je leta 1977 napisal slovar iz besed t. i. *slingliš*. Gre za angleške besede, ki jih oblikujejo po slovensko. Zbirka besed je sestavljena na humoren način in vsebuje s takimi besedami tudi krajše dramsko besedilo iz vsakdanjega življenja predstavnikov skupnosti. Med intervjuvanjem sogovornica s predstavnikom našteva glagole v nedoločniku, kot so: *vakati* (hoditi), *tokati* (govoriti); omeni tudi besedo, ki poimenuje vrt za hišo: gremo na *bekjardo*. Kaplan Leopold Valant mi je zbirko besed poslal po elektronski pošti januarja 2023 z dodanim sporočilom, da je obstajal še en »resnejši« slovar s podobnim obsegom, a ga ni našel.

Naslovnica obstoječega slovarčka (gl. sliko) vsebuje naslov, avtorja ter kraj in čas izida. Jože Krajnc je avtor ljubiteljskega slovarčka, ki je izšel decembra 1977 v Torontu, in ima naslov *Hendi angleško-slovenski slovarček za priseljence in viziterje olt kantri*. Priročnik je zasnovan na A4-formatu in vsebuje deset tipkanih strani. Besede na levi so razporejene po abecednem redu, na desni pa sledijo posamezne razlage besed s humornim stilom. Slovar zajema približno 180 besed in njihovih razlag. Slovarčku je dodan še krajši dramski dialog z rabljenimi sposojenkami iz angleščine in ima naslov *Vsakdanji pogovor v družini in s sosedi*.

Slika 1: Naslov zbirke besed.

H E N D I
 A N G L E Š K O - S L O V E N S K I
 S L O V A R Č E K Z A P R I S E L J E N C E I N V I Z I T E R J E I Z
 O L T K A N T R I

J O Ž E K R A J N C

Toronto, December 1977

Slika 2: Avtorjev nagovor bralcem zbirke besed.

Torej, dragi bivši čisti Slovenci, tako marsikdaj govorimo. Luk, najboljše da impruvaš tvoj oitkantri lengič, če ne te tvoji viziterji s starega kraja sploh ne bodo anderstendali. Me veseli, če si se zabaval(a), še bolj pa sem vesel, če se v vsakdanjem pogovoru izogibaš vseh teh spačenihi izposojenk, da z rabo istih tvoje govorjenje ne zveni kot en bikdžok...

5.1 Besedoslovna analiza *Hendi angleško-slovenskega slovarčka za priseljence in viziterje iz olt katri*

V zbirki sposojenk iz angleščine kot večinskega uradnega jezika v slovenski skupnosti v Torontu so prisotni samostalniki, pridevniki in glagoli, pri katerih je mogoče prepoznati glasoslovno in oblikoslovno prilagajanje angleških besed slovenskemu pogovornemu jeziku v skupnosti. Besede iz slovarčka sem razdelil na posamezne besedne vrste in pri teh opazoval oblikoslovno prilagajanje slovenskemu govornemu kodu.

5.1.1 V slovarčku besed je izpričanih veliko samostalnikov, ki imajo oblikoslovne lastnosti moškega spola: *ajzkrim* – *na srcu primrznjena hrana otrok* (ang. ice cream, knj. sladoled), *barbr* – *če si modern, greš vsakega pol leta k njemu* (ang. barber, knj. frizer), *bargn* – *če dobiš rolsrojs 'podjetje Rolls-Royce' za pet dolarjev ceneje* (ang. bargain, knj. kupčija), *bas* – *navadno ona, v izrednem slučaju pa celo on* (ang. boss, knj. šef), *bas* – *vozilo samo za šparovne 'varčevalne' ljudi* (ang. bus, knj. avtobus), *bizns* – *prvega so odprle ženske* (ang. business, knj. posel), *čerč* – *kamor si hodiš grehe klinat 'čistiti'*, (ang. church, knj. cerkev), *čikn* – *če si ji ne upaš odgovoriti* (ang. chicken, knj. piščanec, sleng. strahopetnež), *dami* – *si ti, če nisi razumel pomežikljanja*

(ang. dummy, knj. cucelj), *draks* – *arcneje* 'zdravila,' *ki jih rabiš, če si marod* 'bolan' (ang. drugs, knj. zdravila), *džap* – *imaš zato, da vzdržuješ družino, avto, hobije* (ang. job, knj. služba), *džins* – *moderne in popularne cajgaste* 'delovne' *hlače* (ang. jeans, knj. kavbojke), *džok* – *ni špas* 'zabavno,' *če se namesto njih ti smejiš* (ang. joke, knj. šala), *dauntaun* – *idealen plejs* 'prostor' za denar špendat 'trošiti' (ang. downtown, knj. center), *erpolušn* – *pri raufanku* 'dimniku', *okoli fižolovih klientov* (ang. air pollution, knj. onesnaženje zraka), *farmer* – *paur* 'kmet', *ameriški kolhoznik* (ang. farmer, knj. kmet), *fens* – *otroci smejo skakati čez njega, oče in mati pa ne* (ang. fance, knj. plot), *frend* – *je prijatelj, ki ne prenaša grehov svojih frendov* 'prijatelj' (ang. friend, knj. prijatelj), *frič* – *kjer je več mleka kot piva* (ang. fridge, knj. hladilnik), *garbič* – *najdeš v vsaki hiši, revni ali bogati* (ang. garbage, knj. smeti), *gerl* – *mlada, neporočena, za prepovedane stvari sposobna ženska* (ang. girl, knj. dekle), *ges* – *oves za modernega konja* (ang. gas, knj. gorivo), *gift* – *ni strup, ampak važni vitamini za njo* (ang. gift, knj. darilo), *hadak* – *otročje kranjske klobase, ne pa vroč pes* (ang. hot dog, knj. hotdog), *hajvej* – *asfaltni kolovoz* (ang. high way, knj. avtocesta), *haki* – *legalni pretep na ledu* (ang. hockey, knj. hokej), *hardlak* – *nesrečen zakon* (ang. hard luck, knj. smola), *junij* – *člani tega društva po 20 dolarjev na uro ali pa štrajk* 'stavka' (ang. June, knj. junij), *kantri* – *kamor on odpelje njo, da ga zapelje ona* (ang. country, knj. podeželje), *katič* – *ta druga hiša, ta drugo delo, ta drugo koštanje* 'trošenje' (ang. cottage, knj. vikend), *kaugumi* – *telovadno orodje za usta* (ang. chewing gum, knj. žvečilni gumi), *kejk* – *ki ga dobiš za vsak berzdej* 'rojstni dan' (ang. cake, knj. torta), *keš* – *kar se v ženskih rokah konstantno stali* (ang. cash, knj. denar, gotovina), *kinsajz* – *flaška* 'steklenička' *vinčka v obliki galona* (ang. king-size, knj. večji od običajnega), *kids* – *najbolj glasni prebivalci v tvoji hiši* (ang. kids, knj. otroci), *konekšn* – *zveza po telefonu, z njo, s stricem na ministrstvu* (ang. connection, knj. poznanstvo), *korner* – *na vsakem je banka* (ang. corner, knj. kot), *krizmaskart* – *jih pišeš 99, dobiš pa 109, drugo leto pa obratno* (ang. Christmas card, božična voščilnica), *kukis* – *jih je nemogoče skriti pred otroci* (ang. cookies, knj. piškoti), *laf* – *prijetna bolezen v eni besedi* (ang. love, knj. ljubezen), *lanč* – *sendvič, jabolka, banana, 2 cigareti* (ang. lunch, knj. kosilo), *lat* – *ped zemlje, ki stane toliko kot hiša, ki na njej stoji* (ang. lot, knj. zemljišče), *launmover* – *pri uporabljanju njega vumens-liberejšn* 'ženska svoboda' *bolj slabo napreduje* (ang. lawn mover, knj. kosilnica), *lejaf* – *ga sploh nisi pričakoval* (ang. layoff, knj. odpuščanje), *lejšov* – *na katerem se predvsem igralka spat spravijo* (ang. late show, knj. pozni šov), *lojer* – *ki tvojo krivdo z dolarji opraviči* (ang. lawyer, knj. odvetnik), *lošn* – *moderna ženska žavba* 'mazilo' (ang. lotion, knj. losjon), *Mike* – *kanadski Miha* (ang. Mike, knj. Miha), *mani* – *ki ga ji zmeraj premalo daš* (ang. money, knj. denar), *mankibiznis* – *ti očita, če si paketmani* 'žepnino' *brez njenega permisna* 'dovoljenja' *obdržal* (ang. monkey business, knj. vragolija), *mes* – *najdeš v garaži, knjigovodstvu, v glavi prvega januarja ob šestih* (ang. mess, knj. nered), *morgič* – *slaba vest v dolarjih, dokler hiše*

ne izplačaš (ang. mortgage, knj. kredit), *nambervan* – kvaliteta, kar ti, ne drugi, kupuješ (ang. number one, knj. številka ena, najboljša kakovost), *nejbr* – ki več ve in vidi, kot mu ti dovoliš (ang. neighbour, knj. sosed), *njus* – gud von 'dobro', če ti rejs dobiš; *bed von* 'slabo', če on in ne ti (ang. news, knj. novica), *nerf* – na njega ti zleze ona oz. on, če je on oz. ona nervozna (ang. nerve, knj. živec), *paj* – severnoameriški štrudelj 'zavitek' (ang. pie, knj. pita), *pejprboj* – ki je prej vstal kot ti, da lahko ti cajtenge 'časopis bereš' (ang. paper boy, knj. raznašalec časopisov), *pinats* – če jih znaš dobro gojiti in prodati, *postaneš tudi prezident* 'predsednik' (ang. peanuts, knj. arašidi), *plejs* – dober, če je pri peči, oknu ali pa če vaju nihče ne vidi (ang. place, knj. prostor), *pul* – kinsajz 'velika' *banja* (ang. pool, knj. bazen), *rast* – tvoj avto pripravljen za avto-bjutišapo 'avtoličarja' (ang. rust, knj. rja), *rejs* – od šefa ali nje (ang. race, knj. dirka), *šaur* – vroč dež v kopalnici; *sprejemanje daril neveste, mamice* (ang. shower, knj. prha), *skank* – kipevej 'drži se stran' od njega (ang. skunk, knj. dihur), *šou* – bikšou 'veliki šov' naredi ona (ne bik), če kaj hoče od tebe (ang. show, knj. šov), *stor* – najbolj priljubljena investicijska hiša otrok (ang. store, knj. trgovina), *strendžer* – ga najdeš v omari, ko se nepričakovano vrneš domov (ang. stranger, knj. tujec), *strit* – mestna cesta, zaplankana s skajskrejperji 'nebotičniki' (ang. street, knj. ulica), *taunšip* – kjer skrbijo za znaten del tvoje plače (ang. township, knj. trg), *šugr* – ona oz. on, dokler ti ne začne po glavi hoditi (ang. sugar, knj. sladkor), *tinejdžer* – pubertetnik, pripravljen tvoj avto voziti (ang. teenager, knj. najstnik), *trabl* – bo, če te je polismen 'policist' komaj dohajal (ang. trouble, knj. težava), *turki* – popularen kinsajzčični 'veliki piščanec' ob halidejih 'počitnicah' (ang. turkey, knj. puran). V naboru besed je največ samostalnikov z oblikoslovnimi lastnostmi moškega spola, čeprav so v slovenščini ženskega spola (npr. *džap* 'služba', *čerč* 'cerkev', *garbič* 'smeti', *kejk* 'torta', *strit* 'ulica', *stor* 'trgovina', *rast* 'rja', *rejs* 'dirka' itd.) in srednjega spola (npr. *gift* 'darilo', *ges* 'gorivo', *lanč* 'kosilo', *permišn* 'dovoljenje' itd.).

Besed z oblikoslovnimi lastnostmi ženskega spola je manj: *badišapa* – *bjutišapa* 'lepotni salon' za kare 'avte', *kjer dobijo mejkup* 'ličilo' (ang. body shop, knj. avtokleparna), *bekjarda* – *tvoja minifarma* 'majhna kmetija' (ang. backyard, knj. vrt za hišo), *groseri* – *fasnga* 'nakup' (ang. grocery, knj. trgovina z živili), *kara* – najbolj zabezecana 'zasedena' *zofa na kolesih* (ang. car, knj. avto), *tulbaksa* – *baksa* 'škatla' za prenašanje orodja (ang. toolbox, knj. škatla za orodje), *lančbaksa* – *posoda za kosilo* (ang. lunchbox, knj. posoda za prenašanje kosila), *stritkara* – *bas* 'avtobus' na *tračnicah* (ang. streetcar, knj. tramvaj), *tičerca* – *ki s tičerjem* 'učiteljem' *cveke* 'enice' *otrokom zabijata* (ang. teacher, knj. učiteljica).

5.1.1.1 V besedišču je zaslediti tudi nekaj samostalniških besednih zvez s pridevnikom, kot so: *bikboj* – *ne ravno junc*, *ampak mlad*, *velik fant* (ang. big boy, knj. velik

fant), *bikmani* – dobiš, če si prodal velikega bika ali pa zadel loterijo (ang. big money, knj. velik denar), *bikšou* – doma si dal telico tja, tukaj ga gledaš na tiviju 'televiziji' (ang. big show, knj. velik šov na TV), *biklejdi* – ni bikova baba, ampak imenitna gospa (ang. big lady, knj. velika gospa), *čahletbar* – korupcijsko sredstvo za otroke (ang. chocolate bar, knj. čokoladna tablica), *fersting* – zjutraj letiš v kopalnico (ang. first thing, knj. prva stvar), *ferstlaf* – s sosedovo Mojco (ang. first love, knj. prva ljubezen), *berzdej* – moški ga praznujejo do smrti, ženske pa samo do 30. leta (ang. birthday, knj. rojstni dan), *hotvater* – si v njej, ko ob tvojem jutranjem prihodu žena pogleda na uro (ang. hot water, knj. vroča voda oz. biti v težavah), *kalertivi* – barvni TV (ang. color TV, knj. barvna televizija), *pejdej* – poleg nedelje najbolj važen dan v tednu (ang. pay day, knj. plačilni dan), *rašaur* – imigracija oz. emigracija avtov v oz. iz mesta (ang. rush hour, knj. prometna konica).

5.1.2 Pridevniki, ki so izpričani, so: *bik* – je tvoj avto, drugi so vsi manjši (ang. big, knj. velik), *bjutiful* – kar ni grdo (ang. beautiful, knj. krasen), *fajn* – fajn 'fin' gospod se obriše s šnajctihlhom 'z robcem' (ang. fine, knj. fin), *fajrt* – drugi dan ti ni treba na delo (fired, knj. odpuščen), *fani* – je vicmaher 'nekdo, ki se šali', ki ima smisel za špase 'šale' (ang. funny, knj. smešen), *fer* – če se ti odlomi večja polovica (ang. fair, knj. pošten), *ful* – nekdo, ki je poln traparije (ang. full, knj. poln), *hangri* – lačen kruha ali pa uberštund 'nadur' (ang. hungry, knj. lačen), *krejzi* – si ti, če vse verjameš (ang. crazy, knj. nor), *kspenzif* – neverjetno drago, kar drugi kupijo (ang. expensive, knj. drag), *krukt* – je vsak, če ti ni napol zastonj naredil ali pa prodal (ang. crooked, knj. nepošten), *laki* – si ti, če nimaš smole (ang. lucky, knj. srečen), *lajt* – brez nje ona bolj na lajt vzame (ang. light, knj. lahek), *lejzi* – če bizi 'zaposlen' TV vačaš 'gledaš' (ang. lazy, knj. len), *nojsi* – če ti tivi vačaš 'televizijo gledaš', ona pa vakumklina 'sesa' (ang. noisy, knj. hrupen), *rajt* – vsak hoče biti rajt 'pravi' (ang. right, knj. pravi, resničen), *sejm* – ni sejm za vole, ampak glih 'ravno' tako (ang. same, knj. nespremenjen), *sek* – si, če si marod (ang. sick, knj. bolan), *sili* – tečen, trčen (ang. sily, knj. siten), *skini* – znak standarda moderne ženske (ang. skinny, knj. suh), *splitlevel* – polnadstropna hiša (ang. split-level, knj. medetažen), *stedi* – če ona hodi z istim fantom že cel teden (ang. steady, knj. stalen), *šur* – si šur, da si vse kapišo 'razumel' do zdaj? (ang. sure, knj. prepričan), *tajrt* – sem že jaz postal pisati ta »esperanto« (ang. tired, knj. utrujen), *terbl* – če moraš ob koncu leta še takso 'davek' doplačati (ang. terrible, knj. grozen).

5.1.3 Glagoli so: *dontač* – njegovo ženo (ang. don't touch, knj. ne dotakni se), *drajvat* – voziti avto ali pa ona tebe do onemoglosti (ang. to drive, knj. voziti), *fiksati* – nava-dno ona njega (ang. to fix, knj. popraviti), *fulati*: te ona, če pravi, da ni cel dan enkrat telefonirala (ang. to fool, knj. pretentati), *fonati* – lažje dve uri fonati kot dve uri pisati (ang. to phone, knj. telefonirati), *hakivačati* – nepremično dveurno gledanje pretepa na

tiviju 'televiziji' *pri pivu* (ang. to watch hockey, gledati hokej), *lajkat* – *nerodna stvar, če ona oz. on njega oz. njo bolj kot on oz. ona njo oz. njega* (ang. to like, knj. imeti rad), *pentat* – *stedižap pri hiši* (ang. to paint, knj. barvati, pleskati), *retajrat* – *ko se ti ne ljubi več za druge delati* (ang. to retire, knj. upokojiti se), *safrati* – *ko moraš dva bloka peš hoditi* (ang. to suffer, knj. trpeti), *šapat* – *ženskam najbolj priljubljen partajm džap* 'delo s skrajšanim delovnim časom' (ang. to shop, knj. nakupovati), *smelat* – *kadar se dolgo ne umiješ; kadar se neparfumiraš* 'nadišaviš' (ang. to smell, knj. smrdeti/dišati), *spelat* – *besedo razmontirano* 'razstavljeno' *izgovarjati* (ang. to spell, knj. črkovati), *tačat* – *ne smeš železa pozimi z jezikom, sosede* (ang. to touch, knj. dotakniti se).

5.1.4 Besedne zveze s prislovi so: *decgut* – *če ti ni treba doplačati* (ang. that's good, knj. to je dobro), *deckjut* – *njegovo dekle* (ang. that's cute, knj. to je srčkano), *decnaf* – *če si toliko popil, da ti že gor v glavo teče* (ang. that's enough, knj. to je dovolj), *decnajs* – *če si več dobil, kot si pričakoval* (ang. that's nice, knj. to je prijetno) in še drugi prislovi: *fifti-fifti* – *ti in država s tvojo plačo* (ang. fifty-fifty, knj. pol-pol), (na) selu – *garbič* 'smeti' *po normalni ceni* (ang. on sell, knj. naprodaj), *natink* – *račun od dobrega prijatelja* (ang. nothing, knj. nič), *olrajt* – *rečeš, če je po tvoje* (ang. all right, knj. (vse) prav). Členek *okej* – *posebno priljubljena beseda zdomcev v starem kraju* (ang. okay (OK), knj. prav).

5.2 Prilikovanje sposojenk slovenščini

V naboru sposojenk, ki jih je bilo mogoče zaslediti v govoru kanadskih Slovencev, je razvidno, da so angleške besede prilagojene slovenskemu jeziku na glasoslovni in oblikoslovni ravni. Izpisani samostalniki v angleščini so glasoslovno prilagojeni slovenskemu izgovoru in prevzeti v obliki, ki omogoča sklanjanje po slovenskih sklanjatvenih vzorcih. Najpogosteje so se pojavile oblike po moškem spolu in tudi po ženskem, medtem ko samostalnikov z oblikoslovnimi lastnostmi srednjega spola ni bilo zaslediti. Sposojenkam iz angleščine so torej dodane ustrezne končnice samostalnikov moškega spola: *frend-* (ang. friend 'prijatelj') in končnica *-ov* v rodilniku množine (*frendov*), *halidej-* (ang. holiday 'počitnice') in končnicah *-ih* v mestniku množine (*halidejih*), *tičer-* (ang. teacher 'učitelj') in podaljšava osnove *-j* ter končnica *-em* v orodniku ednine (*tičerjem*), *permišn-* (ang. permission 'dovoljenje') s končnico *-a* v rodilniku ednine (*permišna*) itd. Pri samostalnikih z ženskimi oblikovnimi lastnostmi je dodana imenovalniška končnica *-a*: *bekjard-a*, (ang. backyard 'vrt za hišo'), *kar-a*¹¹ (ang. car 'avto'), *lančbaks-a* (ang. lunchbox 'posoda za kosilo'), *stritkar-a* (ang. street-car 'tramvaj'). Pri samostalniku ženskega spola *tičerca* je dodano reducirano priponsko obrazilo *-ic-* in končnica *-a*: *tičer-c-a* (ang. teacher 'učiteljica').

¹¹ Šabec (2021:45) navaja, da naj bi bil samostalnik *cara* 'avto' ženskega spola po analogiji samostalnikov kočija in karoca.

Angleške glagole v nedoločniški obliki so govorci prilagodili z dodajanjem slovenske reducirane glagolske nedoločniške pripone -at: *dravj-at* (ang. to drive 'voziti'), *fiks-at* (ang. to fix 'popraviti'), *ful-at* (ang. to fool 'norčevati se'), *fon-at* (ang. to phone 'telefonirati'), *retajr-at* (ang. to retire 'upokojiti se'), *šap-at* (ang. to shop 'nakupovati'), *tač-at* (ang. to touch 'dotakniti se') itd. Zasedel sem en primer namenilnika: *klin-at* 'čistiti' (*kamor si hodiš grehe klinat*). Osebnosti glagolske oblike v sedanjski obliki so: *vač-a-š* ('gledaš') in *vejst-a-š* ('zapravljáš') v drugi osebi ednine (*Saj ti tudi vejstáš mani.*) ter *vakumklin-a* ('sesa') in *plej-a* ('igra') s končnico tretje osebe ednine (*Vsak večer pleja kak šport*).

Pridevniki v angleščini so glasoslovno prilagojeni slovenščini in se pojavljajo v besedni zvezi s samostalnikom ali v deležniški obliki ob glagolu biti: *krejzi* (ang. crazy 'nor'), *bjutiful* (ang. beautiful 'lep'), *lejzi* (ang. lazy 'len'), *tajrt* (ang. tired 'utrujen'), *fajrt* (ang. fired 'odpuščen'), *sek* (ang. sick 'bolan') itd. Sposojenke se pojavljajo tudi v obliki samostalniških besednih zvez s pridevnikom: *bikboj* (ang. big boy 'velik fant'), *ferstlaf* (ang. first love 'prva ljubezen'), *hotvater* (ang. hot water 'vroča voda' oz. 'biti v težavah') ali prislovnih besednih zvez, nastalih iz angleških večbesednih zvez: *olrajt* (ang. all right '(vse) prav'), *natink* (ang. nothing 'nič'), *oldetajm* (ang. all the time 'nenehno') itd. V razlagalnem delu je veliko nemških sposojenk, ki so del zapisovalčevega narečja: *špas* 'zabavno', *paur* 'kmet', *štrajk* 'stavka', *koštanje* 'trošenje', *štrudelj* 'zavitek', *cajtenge* 'časopis', *fasnga* 'nakup', *zabezecana* 'zasedena', s *šnajctihnom* 'z robcem', *uberštund* 'nadura', *vicmaher* 'nekdo, ki se šali', *špas* 'šala' itd.

6 Sklep

V slovenski skupnosti v Torontu so nekateri predstavniki kmalu po priselitvi v Kanado tvorili nove besede, ki so bile v osnovi angleške, a so jih slovnično (glasoslovno, oblikoslovno in besedotvorno) prilagodili slovenščini (*šopati* 'nakupovati', *nursa* 'medicinska sestra', *bega* 'torba, vrečka', *kara* 'avto', *keš* 'denar', *čimnik* 'dimnik', *garbič* 'smeti', *katič* 'koča', *trstek* 'četrtek'). Pojav sposojenk oz. spačenk, kot tem besedam pravijo predstavniki, se je začel kmalu po prihodu prve generacije predstavnikov, ki so se morali naučiti angleščine kot enega od uradnih jezikov Kanade, da so se lahko uspešno integrirali v širšo družbeno skupnost. Med sporazumevanjem v slovenščini so zavestno rabili določene angleške besede, da bi se čim prej identificirali s skupnostjo v novem okolju v Kanadi. Poleg tega so bile te besede uporabljene tudi kasneje, ko se predstavniki niso več spomnili slovenskih ustreznic in so uporabljali angleške (npr. *turkey* – puran, *teenager* – najstnik itd.). Prevzemanje teh besed je bil za nekatere humoren. Število in raba tovrstnih besed pri posameznih predstavnikih sta se v skupnosti sčasoma tako povečala, da sta pri cerkvi Brezmadežne s čudodelno svetinjo nastala

dva priročnika tovrstnih besed, pri čemer je bila obravnavana zbirka besed zasnovana humorno.

Viri in literatura

- APPEL, René, Pieter MUYSKEN, 2005: *Language Contact and Bilingualism*. Amsterdam: Amsterdam University Press.
- JEDWAB, Jack, 2014: Canada's 'Other' languages: The Role of Non-Official Languages in Ethnic Persistence. *Rethinking Heritage Language Education*. Ur. Peter Pericles Trifonas, Themistoklis Aravossitas. Cambridge: Cambridge University Press. 237–253.
- KOČJANČIČ, Cvetka, 1998: Združevanje kanadskih Slovencev. *Dve domovini* 9. 149–160.
- KRAJNC, Jože, 1977: *Hendi angleško-slovenski slovarček za priseljence iz olt kantri*. Toronto.
- KRALJ, Tadej, 2021: Uresničevanje jezikovnega načrtovanja v slovenski skupnosti v Torontu. *Slavištična revija* 69/2. 167–181.
- KRALJ, Tadej, 2024: Jezikovna izoliranost slovenščine v izseljenskih skupnostih – primer slovenske skupnosti v Torontu. *Slavia Centralis* 17/2. 244–260.
- STANONIK, Marija, 2015: Ljubiteljski narečni slovarji. *Simpozij Obdobja* 34. 703–711.
- ŠABEC, Nada, 1999: Language Change in a Contact Situation: The Case of Slovene in North America. *Slovene Linguistic Studies* 2/2. 33–46.
- ŠABEC, Nada, 2021: *Slovene Immigrants and their Descendants in North America: Faces of Identity*. Maribor: Univerzitetna založba Maribor (Zora, 144).
- ŠABEC, Nada, Mihaela KOLETNIK, 2017: Heritage Language and Dialect Maintenance among Slovene Immigrants and their Descendants in North America. *Acta Linguistica Lithuanica* 77. 219–236.
- WILSON, Vincent Seymour, 1993: The Tapestry Vision of Canadian Multiculturalism. *Canadian Journal of Political Science* 26/4. 645–669.

Ustni viri

- MUHIĆ, Maria, 2017: Predstavnica slovenske skupnosti v Torontu. Ustno izporočilo. Zvočni zapis hrani avtor članka.
- SMODISH - NESICH, Rose, 2017: Predstavnica slovenske skupnosti v Torontu. Ustno izporočilo. Zvočni zapis hrani avtor članka.
- VALANT, Leopold, 2018: Predstavnica slovenske skupnosti v Torontu. Ustno izporočilo. Zvočni zapis hrani avtor članka.

Summary

Toronto and its surroundings are part of southern Ontario, where languages and cultures from all over the world come into contact and impact the life and work of people in the area. After the protection of two official languages (English and French) was established—so-called language dualism—legal support for indigenous and immigrant languages was introduced in the late 1960s. When Canada adopted the Canadian Multiculturalism Act in the second half of the 20th century, Canadians started using the term heritage language for unofficial languages. Speakers of Slovene as a heritage language use it in everyday communications in family and at cultural events within the community.

The process of integrating the first Slovenian settlers into the wider social community was demanding, as they had to learn English in order to secure jobs in English-speaking Ontario and achieve integration into the wider social community of the host country. These people were able to observe linguistic contact with English, or the mixing of language codes with loanwords, when using Slovenian. They quite consciously adapted English words morphologically to Slovenian

and used them in everyday, informal speech situations in the community. The use of certain words eventually became so established that in the Our Lady of the Miraculous Medal parish a word manual was created entitled *Hendi angleško-slovenski slovarček za priseljence in viziterje iz olt katri* (A Handy English-Slovenian Dictionary for Immigrants and Visitors from the Old Country).